

Тема 3. Гендер та біорізноманіття

Факти та цифри/1

- Дослідження в Амазонії показало, що в порівнянні з чоловіками жінки здатні ідентифікувати більш широкий спектр видів рослин (в середньому на 45 видів більше) та способів їх застосування.
- В Індії на рибопереробних заводах 60% робітників – молоді жінки. У В'єтнамі жінки складають 80% робочої сили аквакультури. У Західній Африці майже 80% морепродуктів продаються жінками. У глобальному масштабі основна роль жінок у рибній галузі – це обробка та продаж риби і морепродуктів. Проте, незважаючи на важливу роль у даній галузі, жінки, як правило, виключаються з процесів прийняття рішень щодо управління та збереження рибних та морських ресурсів.
- Жінки є основними виробниками агрокультур (рис, пшениці), які забезпечують сільські бідні верстви населення до 90 % їжею та виробляють у більшості країн, що розвиваються, 60-80 % їжі. У Індії жінки забезпечують 75 % робочої сили для пересадки та просіювання рису, 60 % для збирання врожаю.
- Жінки-фермерки відіграють ключову роль у виборі, удосконаленні та адаптації сортів рослин. Жінки також відіграють важливу роль у збереженні генетичної різноманітності багатьох видів через їх особливі уподобання. Наприклад, жінки в Андах вибирають картоплю з характеристиками, що відповідають їх вимогам до приготування.

Джерела:

Shanley, S. & Gaia, G.R. 2001. Equitable ecology: collaborative learning for local benefit In Amazonia. In Agriculture Systems, 73: 83–97.

FAO. Gender - FAO Programme: Fisheries.

Guidelines for Mainstreaming Gender into National Biodiversity Strategies and Action Plans /

https://www.cbd.int/programmes/cross-cutting/gender/cbd_ts49_gender_guidelines.pdf

Факти та цифри/2

- Жінки виробляють, виділяють і зберігають до 90% насіння та зародкової плазми, які використовуються як посадковий матеріал у дрібних сільськогосподарських підприємствах. У Руанді жінки виробляють понад 600 різновидів бобів, а перуанські жінки Агуаруна вирощують понад 60 сортів маніоки.
- Жінки також відіграють ключову роль у вирощуванні та збереженні маловживаних видів, які не задовольняють велику питому потребу в їжі, але використовуються певними громадами для доповнення їх дієт. Наприклад, у Ємені жінки вирощують окремі культури нарізно від чоловіків, які визначаються як "жіночі культури", такі як арахіс, гарбуз, листові овочі, огірки та солодка картопля тощо, що сприяє підвищенню біорізноманіття фермерських господарств та сприяє продовольчій безпеці
- Жінки забезпечують до 80 % загальної кількості дикої рослинної їжі. Згідно дослідження, яке було проведене в штаті Уттар-Прадеш (Індія), чоловіки в основному використовують зібрані лісові рослини та мульчі для сільського господарства, тоді як використання жінок більше пов'язане з домогосподарством, наприклад, використання як ліки, тоніки, очищаючі матеріали, волокно, продукти харчування та інструменти.
- Жінки складають більшість бідних фермерів та мають обмежені активи, тому вони зазвичай не використовують генетично модифіковане насіння, яке є досить дорогим та зазвичай стерильним, тобто може бути використане тільки один раз. До 90 % сільськогосподарських культур, що вирощуються бідними фермерами, походять з насіння та посадкового матеріалу, який вони виробляють та зберігають самостійно.

Джерела:

Guidelines for Mainstreaming Gender into National Biodiversity Strategies and Action Plans / https://www.cbd.int/programmes/cross-cutting/gender/cbd_ts49_gender_guidelines.pdf

Біорізноманіття та роль жінок

- Виробники рослинної продукції
- Основні менеджерки збереження традиційних сортів насіння, лісових ресурсів та лікарських рослин
- Підприємці, діяльність яких базується на основі сталого використання біологічних ресурсів
- Інноваторки, які сприяють зусиллям громади, спрямованим на зменшення тиску на природні ресурси та покращення екосистемних послуг
- Носії традиційних знань
- Природоохоронниці

Джерела:

IUCN. 2001. Women in the Plant world: The significance of women and gender bias for biodiversity conservation. / https://portals.iucn.org/union/sites/union/files/doc/women_in_the_plant_world.pdf

Корінні народи та біорізноманіття

Корінні жінки та чоловіки відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття, враховуючи їх часто пряму залежність від природних ресурсів, знання екосистем та практики сталого управління, накопичені протягом поколінь.

Проекти та політика, які створюють природно-заповідні території, обмежують використання природних ресурсів та/або розробляють нові режими управління природними ресурсами, повинні забезпечити, щоб корінні народи, включаючи жінок, були включені в процес розробки та прийняття рішень.

Джерела:

IUCN. 2004. Diversity Makes the Difference: actions to guarantee gender equity in the application of the Convention on Biological Diversity / <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2004-005-En.pdf>

Гендер, корінні народи та біорізноманіття: проблеми та виклики

Земля, територія, природні ресурси та конфлікти

- Території корінних народів часто містять багаті природні ресурси, що робить їх особливо привабливими та вразливими. Оскільки окремі сторони прагнуть заробляти на цих ресурсах, корінні групи можуть втратити доступ і контроль над своїми традиційними землями. Це впливає на їх життєву синергію з довкіллям та може загрожувати їх правам. Ці ситуації також підвищують вразливість жінок, які втрачають традиційні засоби до існування.

Глобалізація

- Глобалізація є складним випробуванням для корінних спільнот, але особливо для жінок. Їх роль як опікунів знецінюється, якщо вони не надають прямий фінансовий внесок у дохід сім'ї. Крім того, землекористування транснаціональними корпораціями на територіях корінних народів обмежує доступ жінок до природних ресурсів, необхідних для отримання засобів для існування.

Джерела:

United Nations Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women and the Secretariat of the United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues. Gender and Indigenous Peoples.

http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/BriefingNote1_GREY.pdf

Гендер, корінні народи та біорізноманіття: як вирішити проблеми та виклики?

Підвищити рівень участі жінок корінних народів в органах, що займаються виробленням політики та прийняття рішень, а також в навчальних закладах та органах охорони довкілля.

Виконувати рекомендації міжнародних декларацій, які визнають вирішальну роль корінних народів у збереженні довкілля.

Сприяти зміцненню потенціалу та розширення можливостей жінок корінних народів

Джерела:

United Nations Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women and the Secretariat of the United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues. Gender and Indigenous Peoples.

http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/BriefingNote1_GREY.pdf

Біорізноманіття, гендерні відмінності та прогалини

- Гендерні нерівності прискорюють виснаження природних ресурсів та деградацію екосистем. Такі розбіжності та прогалини потрібно вирішувати на всіх рівнях суспільства і вимагають активних дій. Гендерні питання повинні бути включені в політику, планування та програмування щодо охорони біорізноманіття.
- Термін «гендерні прогалини» означає будь-яку невідповідність та нерівність жінок та чоловіків через їх позицію чи роль у суспільстві. Це стосується нерівності щодо їх участі, доступу до можливостей, прав, можливостей впливати на прийняття рішень, доходів та вигод, а також контролю та використання ресурсів.

Джерела:

CBD. 2011. Gender and Biodiversity. <https://www.cbd.int/gender/doc/cbd-factsheet-gender-en.pdf>

Лісове господарство: гендерні прогалини

Ролі жінок та чоловіків, пов'язані з доступом до лісових ресурсів, відрізняються. В усьому світі жіночі знання про ліс, як правило, більше пов'язані з побутовим споживанням, охороною здоров'я та харчуванням. Ці знання, що особливо важливі під час продовольчої кризи, часто залишаються невизнаними.

Знання чоловіків, як правило, пов'язані з комерційним використанням лісу і тим самим компенсуються грошовими коштами. Це породжує та закріплює нерівності у доходах та владі, а також контролю та доступу до пільг.

Структури лісового управління із значною часткою жінок в Латинській Америці, Африці та Азії демонструють кращі результати з точки зору співпраці, солідарності, врегулювання конфліктів та колективних дій. Вони також повідомляють про високий рівень здоров'я лісів.

Джерела:

CBD. Gender Perspectives on Biodiversity. / <https://www.cbd.int/gender/doc/fs-gender-perspectives-en.pdf>
FAQ. 2013. Forests, food security and gender: linkages, disparities and priorities for action. / <http://www.fao.org/docrep/018/mg488e/mg488e.pdf>

Лісове господарство: переваги розширення можливостей

Розширення можливостей жінок у лісовому секторі може створити стійкі переваги для них, їхніх домогосподарств та громад. Участь жінок у вирішенні лісових питань може максимально збільшити внесок у забезпечення продовольчої безпеки лісів. Наприклад, жінки часто мають значні знання щодо ідентифікації, збору та підготовки лісових продуктів. Це може доповнювати сільськогосподарське виробництво та слугувати додатковим джерелом сімейного харчування.

Джерела:

CBD. Gender Perspectives on Biodiversity. / <https://www.cbd.int/gender/doc/fs-gender-perspectives-en.pdf>
FAQ. 2013. Forests, food security and gender: linkages, disparities and priorities for action. / <http://www.fao.org/docrep/018/mg488e/mg488e.pdf>

Сільське господарство: гендерні прогалини

У середньому жінки забезпечують більше 43 % сільськогосподарської робочої сили в країнах, що розвиваються. Однак у багатьох регіонах через дискримінаційні соціальні норми і закони, жінки не мають права на землю, мають обмежений доступ до них або не контролюють ресурси, а в сільських організаціях та установах вони недопредставлені. Як наслідок, жіночі голоси рідко чуються у процесі прийняття рішень, і таким чином отримують лише 5 % сільськогосподарських вигід у всьому світі.

Джерела:

CBD. Gender Perspectives on Biodiversity. <https://www.cbd.int/gender/doc/fs-gender-perspectives-en.pdf>

EIGE. 2017. Gender and Agriculture and Rural Development. <http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-agriculture-and-rural-development>

Сільське господарство: переваги розширення можливостей

- Якщо жінки матимуть однаковий доступ до продуктивних ресурсів як і чоловіки, то врожайність їх господарств може зрости на 20-30%. Це, у свою чергу, могло б збільшити сільськогосподарську продукцію в країнах, що розвиваються, до 40%, що, можливо, зменшило б кількість людей, які недоїдають, на 100-150 мільйонів.
- Закриття гендерного розриву на ринках праці 95-ти країн збільшить ВВП кожної відповідної країни принаймні на 10%, а світовий ВВП збільшить до 26 %.

Джерела:

CBD. Gender Perspectives on Biodiversity. <https://www.cbd.int/gender/doc/fs-gender-perspectives-en.pdf>

EIGE. 2017. Gender and Agriculture and Rural Development. <http://eige.europa.eu/rdc/eige-publications/gender-agriculture-and-rural-development>

Жінки в рибогосподарському секторі

- У середньому 47% з 120 мільйонів людей, які працюють у рибному господарстві є жінками. У аквакультурі ця цифра досягає 70%.
- Хоча жінки складають 85% працівників, які обробкою в рибній галузі, мало хто з них займає керівні посади.
- У 2008 році жінки становили 5,4 мільйона із 45 мільйонів чоловік, які працюють в основному секторі рибного господарства та аквакультури на постійному або неповному робочому місці (тобто 12%).

Джерела:

European Parliament. 2013. Women in Fisheries: A European Perspective.

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/files/documents/Women-infisheries-EN.pdf>

FAO. Gender - FAO Programme: Fisheries. <http://www.fao.org/gender/gender-home/gender-programme/gender-fisheries/en/> ● 13

Гендерні ролі та розподіл праці в рибальстві

- Ролі в секторі рибного господарства часто поділяються за статевими принципами. Наприклад, збір риби в прибережних та глибоководних водах майже завжди є чоловічою діяльністю. Жінки в риболовецьких господарствах проводять підготовчу роботу, яка рідко оплачується і не вважається "справжньою" роботою.
- Жіноча найвизначніша оплачувана роль полягає в обробці та розподіленні риби після улову.
- Підкреслення важливості ролі, яку жінки відіграють у рибальстві, є важливим кроком для розширення можливостей жінок. Отримання офіційного статусу їх внеску та роботи, а також надання їм доступу до основних послуг та ресурсів є життєво важливим для забезпечення сталого управління рибним господарством.

Джерела:

European Parliament. 2013. Women in Fisheries: A European Perspective.

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/files/documents/Women-infisheries-EN.pdf>

FAO. Gender - FAO Programme: Fisheries. <http://www.fao.org/gender/gender-home/gender-programme/gender-fisheries/en/>

Гендерні ролі та розподіл праці на заповідних територіях

- Гендерні проблеми часто не враховуються при плануванні заходів з охорони дикої природи, а також в управлінні заповідними територіями. Це відображається у відповідних процесах прийняття рішень.
- Фактори, що впливають на стале природокористування, такі як конфлікти між людьми та дикими тваринами, незаконна торгівля, бідність та безпека засобів до існування, мають значні гендерні аспекти. Наприклад, заходи, які зазвичай виконують жінки, такі як збір води та дрова, піддають їх ризику нападу з боку диких тварин у громадах, що межують із заповідними територіями.

Джерела:

Collaborative Partnership on Sustainable Wildlife Management Factsheet: Sustainable Wildlife Management and Gender.
<http://www.fao.org/3/a-i6574e.pdf>
IUCN. Protected Areas. / <https://www.iucn.org/theme/protectedareas/about>

Заповідні території: переваги розширення можливостей

- Визнаючи глибоке знання жінок про природні ресурси та їх потенціал як агентів змін для сталого розвитку, вони одночасно можуть підвищити ефективність зусиль із збереження природи, а також забезпечити розширення можливостей та гендерну рівність.
- Наприклад, у біологічному заповіднику Vizcaino у м. Баха-Каліфорнія (Мексика) жінки пройшли навчання в якості спостерігачів за китами. Це дало їм навички у збереженні морського середовища, а також нове джерело доходу.

Джерела:

Collaborative Partnership on Sustainable Wildlife Management Factsheet: Sustainable Wildlife Management and Gender.

<http://www.fao.org/3/a-i6574e.pdf>

IUCN. Protected Areas. / <https://www.iucn.org/theme/protectedareas/about>

Гендер та біорізноманіття: міжнародний рівень

Конвенція про біологічне різноманіття

- Ключовий міжнародний документ, який визначає важливість біорізноманіття та його збереження, одночасно враховуючи соціально-економічний розвиток. Рішення, прийняті відповідно до Конвенції, визнають гендер як важливу основу для вирішення складних проблем збереження біорізноманіття, сталого використання біорізноманіття, а також справедливого і рівноправного розподілу генетичних ресурсів.

Гендерний план дій на 2015-2020 роки

- План має чотири стратегічні цілі:
 - Врахування гендерної проблематики у здійсненні Конвенції;
 - Заохочення гендерної рівності для досягнення цілей Конвенції та відповідних рамок;
 - Демонстрація переваг врахування гендерної проблематики у заходах щодо збереження і сталого використання біорізноманіття, а також справедливого розподілу вигід від генетичних ресурсів;
 - Підвищення ефективності роботи в рамках Конвенції.

Джерела:

CBD (UNEP/CBD/COP/DEC/XII/7). 2014. Decision Adopted by The Conference of The Parties to The Convention on Biological Diversity. <https://www.cbd.int/gender/action-plan/>
Gender and Biodiversity Technical Guide. / <https://portals.iucn.org/union/sites/union/files/doc/gender-and-biodiversitytechnical-guide-3.pdf>

Як розглядаються гендерні аспекти, інтереси корінних народів та місцевих громад у Конвенції про біорізноманіття?

«Визнаючи важливу роль, яку жінки відіграють у збереженні та сталого використання біорізноманіття, і підтверджуючи необхідність повної участі жінок на всіх рівнях формування та реалізації політики щодо збереження біорізноманіття .» (Преамбула)

«За умови дотримання національного законодавства, поважати, зберігати та підтримувати знання, інновації та практику корінних і місцевих громад, що втілюють традиційний спосіб життя, що має значення для збереження та сталого використання біорізноманіття, та сприяти їх більш широкому застосуванню з затвердженням і залученням власників таких знань, інновацій та практики, а також заохочувати справедливий розподіл вигід, пов'язаних із використанням таких знань, інновацій та практики »

Нагойський протокол

про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання до Конвенції про біологічне різноманіття

- Метою Протоколу є виконання однієї з трьох цілей Конвенції про біологічне різноманіття – справедливий і рівноправний розподіл вигід від використання генетичних ресурсів, у тому числі шляхом надання необхідного доступу до них і шляхом належної передачі відповідних технологій, з урахуванням всіх прав на такі ресурси і технології, а також шляхом належного фінансування, сприяючи таким чином збереженню біологічного різноманіття і сталому використанню його компонентів.
- Протокол застосовується до генетичних ресурсів, а також традиційних знань, пов'язаних з генетичними ресурсами, і до вигід від їхнього використання. Протокол не розповсюджується на товари.

Джерела:

CBD. Nagoya Protocol. / <https://www.cbd.int/abs/>

Мінекології. / <http://old.menr.gov.ua/protection/protection6/vykonannya/convencia/912-dostup-do-henetychnykh-resursiv-ta-spravedlyvyi-i-rivnopravnyi-rozpolil-vyhid-vid-ikhnoho-vykorystannia>

Картагенський протокол про біобезпеку

- Додаткова угода до Конвенції про біорізноманіття.
- Направлений на захист біологічного різноманіття від потенційних ризиків, спричинених генетично зміненими організмами, які є результатом сучасних біотехнологій.

Джерела:

Картахенський протокол про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття / http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_935
CBD. The Cartagena Protocol on Biosafety. / <https://bch.cbd.int/protocol>

Стратегічний план з біорізноманіття на 2011-2020 роки та цільові завдання Аїті щодо біорізноманіття

- У 2010 році в Аїті Сторони ухвалили переглянутий та оновлений Стратегічний план щодо біорізноманіття, в тому числі 20 цільових завдань для збереження біорізноманіття на 2011-2020 роки. Цей план вимагає від Сторін врахування гендерних міркувань при реалізації плану та пов'язаних з ним цілей, завдань та індикаторів.
- Завдання 14 включає в себе особливу увагу до жінок, зазначивши, що "до 2020 року екосистеми, які надають найважливіші послуги, включаючи послуги, пов'язані з водою, з забезпеченням здоров'я, засобів до існування та добробуту, повинні бути відновленими та захищеними, беручи до уваги потреби жінок, корінних та місцевих громад, бідних та вразливих".

Джерела:

CBD. 2013. Quick guides to the Aichi Biodiversity Targets. / <https://www.cbd.int/doc/strategic-plan/targets/compilation-quick-guide-en.pdf>

CBD. Introduction – The Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Biodiversity Targets. <http://69.90.183.227/health/doc/workshops/wshbafr-01-presentations/cbd.pdf>

CBD and UNEP. Strategic Plan for Biodiversity 2011–2020 and the Aichi Targets. / <https://www.cbd.int/doc/strategic-plan/2011-2020/Aichi-Targets-EN.pdf>

Гендер та біорізноманіття в Цілях сталого розвитку

1 ПОДОЛАННЯ
БІДНОСТІ

Подолання
бідності у всіх
формах і
всюди

2 ПОДОЛАННЯ
ГОЛОДУ

Подолання голоду,
досягнення продовольчої
безпеки, поліпшення
харчування і сприяння
сталому розвитку
сільського господарства

5 ГЕНДЕРНА
РІВНІСТЬ

Забезпечення
гендерної рівності,
розширення прав і
можливостей усіх
жінок та дівчаток

15 ЗАХИСТ
ЕКОСИСТЕМ СУШІ

Захист і відновлення
екосистем суші та сприяння
їх раціональному
використанню, раціональне
лісокористування, боротьба
з опустелюванням,
припинення та повернення
назад процесу деградації
земель і зупинення втрати
біорізноманіття

14 ЗБЕРЕЖЕННЯ
МОРСЬКИХ
РЕСУРСІВ

Збереження та стале
використання
океанів, морів і
морських ресурсів в
інтересах сталого
розвитку

Джерела:

Цілі сталого розвитку / <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>

Національні стратегії та плани дій щодо біорізноманіття

- Конвенція про біорізноманіття вимагає від Сторін підготовки Національних стратегій та планів дій щодо збереження біорізноманіття як основного інструменту для здійснення сталого управління ресурсами на національному рівні та інтегрування його в планування та діяльність усіх секторів, які можуть мати вплив на біорізноманіття.
- Дуже важливо включити гендерні аспекти у такі національні стратегії та плани дій для того, щоб різноманітні знання, потреби та пріоритети жінок та чоловіків були застосовані, щоб запобігти втраті та нестабільному використанню біорізноманіття у діях на національному та місцевому рівнях.

Джерела:

Integrating Gender Considerations in National Biodiversity Strategies and Action Plans: <https://www.cbd.int/gender/doc/pilot-project-integ-gender-nbsaps.pdf>

Позитивні приклади на національному рівні: Мексика

- Національні стратегії та плани дій Мексики включає гендерні аспекти в рамках головних стратегічних цілей.
- П'ять із шести стратегічних цілей сприяють участі жінок у проектах, беруть до уваги традиційні знання жінок або сприяють гендерній перспективі у збереженні біорізноманіття та освіті.
- Діяльність та перспективи, пов'язані з гендерною проблематикою, розглядаються в рамках національних стратегій та планів дій, включаючи індикатори, систему моніторингу та оцінки.

Позитивні приклади на національному рівні: Бразилія

- Бразильські національні стратегії та плани дій приділяють особливу увагу підтримці участі жінок у процесах прийняття рішень, а також включенню жінок в систему плати за екосистемні послуги.
- Ці документи також підкреслюють інтеграцію гендерної проблематики як ключового критерію моніторингу та збору даних, для кращого розуміння гендерних прогалин та виконання активних гендерно-орієнтованих дій .
- Національна багатостороння платформа Бразилії, яка здійснює моніторинг та підтримку виконання цілей країни щодо біорізноманіття, створила гендерну тематичну групу.

Джерела:

CBD. Brazil - Country Profile. <https://www.cbd.int/countries/profile/default.shtml?country=br#measures>

CBD. Brazil – National Targets. <https://www.cbd.int/countries/targets/?country=br>

Позитивні приклади на національному рівні: Уганда

- Національні стратегії та плани дій в Уганді мають на меті покращити залучення місцевих громад до збереження біорізноманіття із застосуванням гендерного підходу, вирішенню гендерної рівності у секторі рибного господарства та сприяння формуванню екологічної політики, спрямованої на підтримку доступу жінок до ресурсів.
- Це також включає в себе низку заходів, які відповідають гендерним аспектам, включаючи проведення гендерного аналізу, розробку стратегії моніторингу та оцінки, проведення тренінгів для жінок, а також підтримку жінок в бізнесі.

Джерела:

CBD. Uganda – Main Details. <https://www.cbd.int/countries/profile/?country=ug>

Приклад: заповідні території в Гайані

- Гайана – країна, де прибережні райони можуть досягати 1,04 метра нижче рівня моря, а 90 відсотків населення проживає уздовж узбережжя. Ці громади є особливо вразливими до підвищення рівня моря, а також надзвичайних погодних умов. Нинішня інфраструктура недостатня для захисту населення від загроз, пов'язаних із погодою, а жінки особливо страждають від наслідків повеней та прибережної ерозії.
- Тут було реалізовано проект, який розглядав загрози прибережним громадам, залучаючи членів громади до вирощування мангрів. Мета полягала в тому, щоб створити буфер проти штормових подій, зменшити силу хвиль і зменшити ерозію. Жінки були орієнтовані як бенефіціари проекту. Їхня участь була визначена пріоритетом, і їм було надано економічні ресурси, а також проведено навчання щодо культивування мангрів.
- Жінки становили 80% учасників громади та успішно організували комітети з питань мангрових дій, а також отримали повноваження у ролі екологічних лідерів. Було висаджено понад 460 тис. саджанців мангрових рослин, відновлено понад 10 км прибережних мангрових лісів, підвищено стійкість і безпеку прибережних громад.

Джерела:

IUCN and GGCA. 2015. Roots for the Future: The Landscape and Way Forward on Gender and Climate Change.
<https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2015-039.pdf>

Приклад: рибальство в Гамбії

- Збір устриць в Гамбії здійснюється в основному жінками. Це їхнє основне джерело доходу, і є сезонною роботою з березня по червень. Це фізично важке і ризиковане заняття, оскільки жінки часто не вміють плавати, а збирання відбувається біля коріння мангрових дерев, занурених у воду. Вони використовують примітивні інструменти, якими легко поранитися.
- Щоб вирішити це питання, жіноча асоціація TRY за підтримки ПМГ ПРООН/ГЕФ, працює з приблизно 500 жінками-збирачками устриць під організованою структурою, яка включає більше 15 сіл. Обєднавшись в кооперативи, учасники отримують тренінги та обмінюються знаннями щодо сталого розвитку. Вони також можуть продавати свою продукцію під спільним брендом із певним набором стандартів.
- Ця співпраця дала багато екологічних, соціальних та економічних результатів. Стан мангрових лісів поліпшився завдяки обліку збору та підготовки, підтримці здоров'я екосистем. Тривалість закритого сезону дозволила збільшити розмір устриць, що призвело до підвищення на 30% ринкової ціни. Крім того, громади урізноманітнили свої доходи через навчання та освіту з різних предметів, таких як англійська та фінансові навички.

Джерела:

UNDP. 2017. Making Waves: Community Solutions, Sustainable Oceans, page 34.

<http://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/poverty-reduction/equatorinitiative/making-waves--community-solutions--sustainable-oceans.html>

Приклад: сільське господарство в Камеруні

- У Північно-Західній провінції Камерун все ще використовуються несталі практики використання сільськогосподарських земель. Такі практики включають традиційну глибоку оранку та випалювання, що посилює руйнування природних ресурсів, а також призводить до збільшення бідності та до посилення гендерної нерівності.
- Група громадських жіночих ініціатив реалізували проект «Захист довкілля та боротьба з бідністю серед жінок» за підтримки ПМГ ГЕФ та інших донорів. Проект включав проведення декількох семінарів з управління природними ресурсами та відповідних методів ведення сільського господарства, а також створення центру екологічної документації для безперервної освіти жінок.
- Проект мав позитивний вплив на розширення можливостей та підготовку 190 жінок у питаннях, пов'язаних із довкіллям, що також допоміг їм збільшити свої доходи.
- Завдяки стійким методам ведення сільського господарства, таким як зменшення використання синтетичних добрив, ерозія ґрунту зменшилась, а врожайність зросла. Жінки отримали додаткові повноваження через активну участь груп та використання демократичних методів, а також краще зрозуміли їхній економічний внесок у домогосподарствах та громадах.

Джерела:

http://sgp.undp.org/index.php?option=com_docman&view=document&layout=default&alias=474-ntankah-women-in-environmental-protection-and-povertyalleviation&category_slug=case-studies&Itemid=256#.WseUTliwY2w

Додаткові матеріали

- Gender Perspectives on Biodiversity
<https://www.cbd.int/gender/doc/fs-gender-perspectives-en.pdf>
- Guidelines for Mainstreaming Gender into National Biodiversity Strategies and Action Plans
https://www.cbd.int/programmes/cross-cutting/gender/cbd_ts49_gender_guidelines.pdf
- Mainstreaming Gender Equality and Equity in ABS Governance. Section I: Gender and Biodiversity
https://www.preventionweb.net/files/9536_LibroABS.pdf
- The Major Importance of 'Minor' Resources: Women and Plant Biodiversity
<http://lib.icimod.org/record/11343/files/5202.pdf>

Додаткові відеоматеріали

- Гендерная статистика в сельском хозяйстве: пособие – 1 (російською)

<http://www.fao.org/gender/resources/videos/video-detail-ru/ru/c/320232/>

Питання для самоконтролю

- Як пов'язані гендер та біорізноманіття?
- Які основні ролі жінок у галузі біорізноманіття?
- Які гендерні ролі та розподіл праці у сільському та лісовому господарствах, у рибальстві, на заповідних територіях?
- Які основні міжнародні документи щодо біорізноманіття враховують гендерні аспекти?
- Як розглядаються гендерні аспекти, інтереси корінних народів та місцевих громад у Конвенції про біорізноманіття?
- Які гендерні аспекти враховані у національних стратегіях та планах дій щодо біорізноманіття? Назвіть позитивні приклади.